

Botos Géza (1926–2017)

Szomorúan és mélyen megrendülve vettük tudomásul, hogy Botos Géza vasdiplomás erdőmérnök, a szakma és a Helyi csoport évtizedeken keresztül megbecsült tagja 2017. április 3-án, 92

éves korában örökre itthagyt bennünket.

Neves erdészcsaládból származott, nagyapja Botos Lajos, a Debrecenhez közeli Szovátton (ma Hajdúszovát) született 1850-ben. Selmechbányán végzett 1872-ben. A Debreceni Városi erdőben először erdész, később, 1881-től mint a város Nagycseri Erdőhivatalának vezetője szolgált 1921-ig. Felesége Pasch Antónia, kinek testvérét Török Gábor erdőmérnök vette el, aki később Debrecen város kiemelkedő erdőmestere lett, s a Nagyerdei Parkerdő kialakítója volt. Ő tervezte meg a még ma is meglevő sétatúthálózatot, és a katonai lövöldék felszámolása után a megmaradt lönyiladékokat feketefenyővel és különböző egzóta fajokkal ültette be. Botos Lajos elévülhetetlen érdeme a leromlott erdőpusztai erdők rendbetétele, a pusztavágások felszámolása, a legeltetés visszaszorítása és törvényes keretek között tartása.

Édesapja szintén Botos Géza erdőmérnök, aki Debrecen–Nagycserén született 1888-ban, 1913-ban végzett Selmechbányán. Először a Debreceni Állami Erdőigazgatóságon dolgozott, 1945-ig igazgatóhelyettesként az erdőrendezést irányította, majd a háború utáni átszervezések következményeként a megalakult Debreceni Erdőrendezőszélegen erdőrendező lett, s ezt a munkakört töltötte be 1951-ben bekövetkezett haláláig.

Botos Géza 1926. január 21-én született Debrecenben, édesanyja a jómódú családból származó Oláh Erzsébet zongoratanárnő volt. Az elemi iskolát és a középiskolát a debreceni református kollégiumban végezte el, 1944 májusában érettségizett kitűnő eredménnyel. Édesapja hivatását követve jelentkezett az erdőmérnöki pályára, és 1944 őszén megkezdte tanulmányait a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karának Erdőmérnöki Osztályán. Rövid idő múlva megszüntették az előadásokat az I. és II. évesek részére, s 1944. október elején SAS-behívót kapott a Sopronban alakított nemzetőrszázbába. A század háromheti képzés után megszűnt, ezután fényképész-tanulónként kezdett el dolgozni Diebold Károlynál, aki később az egyetem fotólaboratóriumának vezetője lett. Itt dolgozott közel hét hónapig, s közben fényképészség-oklevelet szerzett. 1945 júniusában újra megkezdődtek az előadások az egyetemen, s 1946 nyaráig lehallgatta az I. és II. évfolyam előadásait. Ezután a család háború utáni megváltozott anyagi körülményei miatt szüneteltette a tanulmányait, és először a Debreceni Erdőgazdaság fűrészüzemében dolgozott, később az erdőrendezőszégnél végzett munkát. 1948–49-ben be-

pótolta az elmaradt vizsgákat, és 1950. május 19-én erdőmérnöki oklevelet szerzett.

1950. június 9-től kezdett el dolgozni a Kaposvári Erdőrendezőszégnél mint kezdő technikus, majd segéderdőmérnök, és 1952. január 1-től már erdőmérnöki beosztásban. Édesapja halála miatt 1952. február 15-én áthelyezését kérte a 8. sz. Erdőrendezőszékhöz Debrecenbe, s itt szolgált erdőrendezőként 1958. április 30-ig, amikor kilépett, és a Hajdú-Bihar megyei Földmérő Munkaközösség tagjaként földmérő munkát végzett egészen 1960. január 31-ig.

1960. február 1-től a Hajdúsági Állami Erdőgazdaságnál helyezkedett el, néhány hónapig műszaki előadó volt, ebben az időben kezdtek el építeni az erdészházakat és az erdőgazdaság központi dolgozóinak szolgálati lakásait.

Nagy lelkesedéssel és kitartással végezte munkáját, de néhány hónap múlva áthelyezését kérte az önálló fásítási csoporthoz, s ennek csoportvezetője lett 1960. augusztus 1-től. E munkakörben jól kamatoztatta erdőrendezői és földmérői gyakorlati ismereteit, elősegítette a megye erdőültettségének növelését, erdőállományainak fejlesztését.

Kezdeményezése és irányítása mellett több mint 5000 hektár erdőtelepítés és fásítás valósult meg. Kiváló szakmai agitációs munkával, jó kapcsolatteremtő képességével elérte, hogy a megye fátlan tájain a mezőgazdasági érdekekkel egyeztetett erdősávrendszerek, majorfásítások, út- és vasútkísérő fasorok, csatornafásítások révén a megye környezeti állapota jelentősen javuljon.

Munkája során ragaszkodott ahhoz, hogy a megvalósuló erdők és fásítások feleljenek meg a termőhelyi és tájképi viszonyoknak, kerülte az ún. divatfajok alkalmazását, előtérbe helyezte az őshonos és a természet szerű állományok kialakítására legjobban alkalmas tölgy ültetését.

Támogatta a termelőszövetkezeti erdőgazdálkodás fejlesztését, az erdők szakszerűbb kezelése érdekében elősegítette a szövetkezeti erdőgazdálkodási közös önálló vállalkozások (SZÖVÁLL-TÖVÁLL) létrejöttét, és sok esetben szervezte is őket.

A fásítási csoportba jó képességű szakembereket gyűjtött össze, akikkel karöltve kiváló munkát tudtak végezni a megyében. Több alkalommal jöttek az ország más vidékeiről tanulmányozni a fásítások megvalósulásának eredményeit, az elvégzett kiváló munkát a felettes szervek is rendre elismerték. A fásítási csoport feladatköre kiszélesedett, és a későbbiekben már a szakirányítási tevékenység dominált, a kivitelezést pedig az állami erdészetek és a szövetkezetek és vállalkozások végezték.

1968-ban létrehozták az erdőrendezőszékeket, és mint az országban nagyon sok helyen, Debrecenben is a fásítási csoportból alakult meg az Erdőfelügyelőség, melynek vezetője lett 1968. február 1-től. Nagy szakmai kihívás volt újraterveneni az erdészeti hatósági munkákat ellátó felügyeletet, megszervezni azt, de rövid időn belül már eredményesen dolgozó osztály jött létre.

Életének legszebb időszaka jött el, és az erdőfelügyelet vezetőjeként a megye teljes erdőgazdálkodásának szakmai felügyeletét lát-

hatta el, munkatársaival együtt örködhett az erdőterv szerinti gazdálkodás megtartásáért.

Az erdők közjóléti szerepének előtérbe kerülése során úttörője volt a jóléti erdőgazdálkodás megvalósításának. Kezdeményezője és irányítója volt a Nagyerdei parkerdei részén a túltartott faállományok szakszerű tölgyrekonstrukciójának, elindítója és fáradhatatlan szakembere volt a város környéki erdőpusztai erdők parkerdővé alakításának, a jóléti erdőgazdálkodás megvalósításának.

Kiváló ötleteivel, tanácsaival segítette a parkerdők tervezési munkáját, mindig igyekezett a legjobb állapot elérésére. Már a tervezés során az igényes, a jövő számára is megfelelő épületeket, építményeket tartott csak megvalósíthatónak. Kedvenc mondása volt: „Aki nem tud palotát álmodni, az nem tud kutyaólat sem tervezni!”

A tervek kivitelezése során rendszeresen ellenőrizte az elvégzett munkákat, nemcsak kötelező felügyeleti munkaként, hanem mint olyan mérnök, aki maga is szívvel-lélekkel szereti és szolgálja az erdőt és a közjóléti erdőgazdálkodást. Nagyon szerette a terepi munkát, élményszámba ment egy-egy erdősírtési műszaki átvétel, amelyen részt vett, adomákkal, történetekkel, szakmai tanulságokkal tette emlékezetessé az egyébként fárasztó munkát. Támogatta a fiatal szakemberek továbbképzését, gyakran volt diplomatervek konzulense. Kiváló nyelvtudása volt: jól beszélt németül és angolul, hosszabb líbiai és dániai tanulmányúton vett részt, a homokos területek fásítási lehetőségeit vizsgálták. Erről és Debrecen környéki közjóléti fejlesztésekről *Az Erdőben* több cikket is írt.

1986. január 31-én vonult nyugdíjba. Kiváló munkáját számtalan pénzjutalommal, dicsérettel és több kitüntetéssel ismerték el: 1968-ban Kiváló Dolgozó-jelvény, 1972-ben és 1975-ben Erdészeti Kiváló Dolgozója kitüntetéssel kapott.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek 1950 óta volt tagja, hosszú időn át, 1968 és 1985 között kiváló eredménnyel vezette a Debreceni csoportot annak titkáráként. Egyik alapító tagja és mindvégig lelkes munkása volt az Erdők a közjóért szakosztálynak, számos ki-helyezett és központi szakmai rendezvény neki köszönhet a sikerét.

A helyi csoport titkáráként gyakran szervezett szakmai látogatásokat a közjóléti erdőgazdálkodás máshol megvalósult eredményeinek tanulmányozására, a Debrecenben rendezett vándorgyűlések sikeres lebonyolításában is kiemelkedő érdemei voltak. Rendszeres résztvevője volt a vándorgyűléseknek, jellegzetes alakjával, elmaradhatatlan pipájával, színes egyéniségével gyakran megjelent, barátságos természetével, megnyerő modorával kivívta mindenki tiszteletét. Kellemes hangja volt, s ha valahol nótázni kezdtek, szívesen hozzájuk csatlakozott, bekapcsolódott, és gyakran énekelte nótagyűjteményének különleges darabjait.

Az egyesületben végzett kiemelkedő munkáját 1978-ban a Pécsi Vándorgyűlésen Bedő Albert-emlékéremmel ismerték el, s 1983-ban Elismerő Oklevelet kapott a Soproni Vándorgyűlésen.

Számos társadalmi szervezetben volt tag, kiemelkedő munkát végzett a MTESZ megyei Környezetvédelmi Bizottságában, ahol önzetlen munkáját, szakértői tevékenységét, MTESZ megyei Hatvani István-díjjal jutalmazták 1982-ben.

Szerette a természetet, az erdőjárást, a kirándulásokat, gyakran barangolt a Hortobágyon, és gyűjtötte a gombákat. Szenvedélyes vadász volt, de etikusan vadászott mindig. Több évig volt tagja a megyei trófeabíró bizottságnak, s szakmai tanácsokkal látta el a vadásztársaságokat az élőhely fejlesztése során.

Szerteágazó munkája mellett szakított időt fényképészszenvedélyének is, hiszen tanult fényképészség is volt. Elsősorban a család volt a témája, de nagyon sok természetfotó is maradt utána.

Kiegyensúlyozott, boldog családi életet élt. Felesége, Pika Jolán 1934-ben született Fehérgyarmaton, 1952. december 10-én kötött házasságukból két gyermek született. Nagyobbik lánya, Botos Éva 1953-ban született és irodalomtörténész lett, második lánya, Botos Jolán 1954-ben született, fogorvos lett.

Családszerető férj és apa volt, igyekezett mindent megteremteni a gyermekek anyagi biztonságáért, nagy szeretettel nevelte őket, támogatta választott életpályájukon, nem nehezményezte, hogy egyik sem választotta az erdészpályát. Gyakran vitte a családát kirándulni, külföldi nyaralásokra. Feleségével nevelték unokájukat, segítették orvosi tanulmányai elvégzése során.

Hosszú, gazdag élete volt, a szakmai munkában mindent elért, amit csak el lehetett érni az elvei feladása nélkül. Maradandót alkotott a megyében és a város környékén.

Kedves Géza bácsi, búcsúznak Tőled, emléked megőrzik a megyei fásítások, fasorok, az általad annyira szeretett és tisztelt kocsányos tölgyesek, munkád eredménye még nagyon hosszú ideig fennmarad. Szmélyed, kedves alakod sokáig megmarad kollégáid, egykori munkatársaid emlékeztében.

Hamvasztás után, polgári szertartás szerint 2017. április 19-én a Debreceni Köztemetőben az erdészhimnusz hangjaival vetünk Tőle végső búcsút; a családdal, egykori kollégáival, munkatársaival, ismerőseivel, tisztelőivel voltunk jelen ravatalánál. Béke poraidra! Jó szerencsét!

Sipos Géza

Tihanyi Gyula (1951–2017)

Életének 66. évében, 2017. június 9-én, rövid, súlyos betegségben váratlanul elhunyt Tihanyi Gyula okleveles erdőmérnök kollégánk, a ZALAERDŐ Zrt. nyugalmazott személynögyi vezetője, az OEE Nagykanizsai

Helyi csoportjának negyedszázadon át titkára, az OEE elnökségének egykori tagja, régióképviseelője, a ZALAERDŐ üzemi újság szerkesztőbizottságának két évtizeden át tagja s a központi Nyugdíjas Erdész Klub elnöke.

A megdöbbentő és lesújtó hír szorításában, a fájdalommal búcsúzás alkalmából elemi kötelességünk, hogy felidézzük egy igaz ember, egy elismert szakember tartalmas és változatos életútjának főbb állomásait.

Kollégánk 1951. december 16-án született Pápán, ám a családi gyökerek szüleit szerett Zalaújvárosba csábították vissza. A Lenti környéki erdők varázsa s bizonyára az apai nagyapja emléke is – aki a lenti fűrészüzemnek az 1924-es alapítása utáni egyik első művezetője volt – hatással voltak pályaválasztására, s így került az erdészeti tudományok fellegvárába, Sopronba, ahol először 1971-ben a Roth Gyula Erdészeti Technikumban erdésztechnikusi képesítést, majd továbbtanulva az Erdészeti és Faipari Egyetemen 1977-ben erdőmérnöki oklevelet szerzett.

Még az év őszén szűkebb hazájába húzta vissza a szíve, s rövid gyakornoki idő után a Zalai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság Lenti Fafeldolgozó Üzemének lett szállítási műszaki vezetője. Mintegy „megöröklöve” a nagyapja egykori munkakörét, ő is az üzem biztonságos alapanyag-ellátásáért lett felelős, de természetesen már egy korszerűsített nagyüzemnél.

Lelkiismeretes, precíz munkáját elismerve pályája 1985. május 1-jétől az erdőgazdaság nagykanizsai központjában folytatódott, ahol közgazdasági osztályvezető-helyettesi munkakört töltött be. Feladata elsősorban a normarendszer átalakítása és számítógépes alkalmazásának előkészítése volt.

1989. november 1-jétől az újonnan alakult Számítástechnikai osztály vezetésére kapott megbízást. Munkatársaival való eb-

béli tevékenysége idején alapozódott meg az a látványos számítástechnikai fejlődés, amely később a részvénytársaság ilyen jellegű sikeres, innovatív munkáját jellemezte.

1992. október 1-je újabb állomást hozott pályáján, a Közgazdasági osztály kontrolling-előadója lett, majd 1998. január 1-jétől az Informatikai és kontrollingscsoport vezetőjévé nevezték ki. Ezt megelőzően 1994-ben információrendszer-szervező másoddiplomát szerzett, majd 1997-ben Kontrolling Akadémiát végzett.

2000. szeptember 1-jétől szintén újabb állomás következett: a részvénytársaság humánpolitikájáért felelős személynögyi vezetőnek nevezték ki, s e munkaköréből vonult nyugállományba 2011 végén, de még a következő év júniusáig munkát vállalt a cégnél.

Aktív munkásságára visszatekintve szerény elégedettséggel említette: külön örömmel élte meg, hogy valamennyi munkakörében elismert és megbecsült alakítója lehetett annak a szakterületnek, amelyet rábíztak, szenvedélyesen keresve a kihívásokat, az előre vivő dolgokat.

Igazi közösségi ember lévén hamar bekapcsolódott Egyesületünk munkájába is, már diákként, 1968-ban az OEE tagja lett, akkor még nem sejtve, hogy évtizedek múltán a fent említett komoly egyesületi tisztségeiben is odaadón szolgálja majd szakmánk javát, érdekeit. Mindezekért 2000-ben és 2015-ben az OEE Elismerő Oklevelével jutalmazták.

Szakmai alázata, szerénysége, közvetlensége, segítőkészsége, mindenekelőtt nyugalmat árasztó egyénisége a világunkban oly sokszor hiányzó bizalmat sugározta munká- és embertársai felé, akikkel mindig, minden helyzetben szót tudott érteni.

Feltétlenül említést érdemel kiegyensúlyozott családi élete és háttere is, amelyre jogosan lehetett büszke, így pedagógus feleségére, Katalin asszonyra, akinek édesapja egykor a Lenti Fafeldolgozó Üzem elismert főművezetője volt, a Corvinus Egyetemet végzett Attila fiára és Anita leányára, akik okleveles közgazdászok. Gyászukban, pótolhatatlan veszteségükben mélységesen osztozunk.

Kollégánk hiányozni fog ZALAERDŐ újságunk szerkesztőbizottságából is, nem beszélve Nyugdíjas Erdész Klubunk elnöki posztjának ily váratlan megüresedéséről. Elnöki feladatait életének szinte utolsó percéig igen lelkiismeretes módon ellátta, amit a klubtagok nevében most külön is megköszönök.

Halottunktól június 30-án római katolikus gyászszertartás keretében Budapesten, a Farkasréti Temető ravatalozójában búcsúztunk el. Ezt követően családja, a ZALAERDŐ Zrt.-től, valamint a Nyugdíjas Erdész Klubunktól és az ország több részéből érkezett erdész kollégák, egykori évfolyamtársak sokasága kísérté végső nyughelyére, ahol a család nevében és kívánságára Attila fia megható szavakkal köszönt el a felejtethetetlen édesapától.

Tihanyi Gyula barátunk és társunk kollektivitását s immár emlékké nemesült kedves alakját kegyelettel fogjuk őrizni mindannyian, akik ismertük, szerettük, tiszteltük és becsültük.

Dr. Baráth László

